

GLOBALIZAREA SECURITĂȚII: TENDINȚE ȘI PROVOCĂRI EMERGENTE LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XXI

Această prezentare academică analizează evoluția complexă a securității internaționale în contextul globalizării, examinând transformările fundamentale ale mediului de securitate de la sfârșitul Războiului Rece și după evenimentele din 11 septembrie 2001. Vom explora impactul globalizării asupra securității internaționale, modelele de organizare a securității colective și provocările emergente în noul secol.

Autor: Dr. T. Busuncian, conferențiar universitar

Chișinău 2025

Conținutul temei

01

Influența globalizării asupra securității internaționale

Analiza impactului fenomenului globalizării asupra arhitecturii de securitate internațională în contextul post-Război Rece

03

Procesul de globalizare, implicații și determinări asupra securității internaționale

Analiză multidimensională a influențelor proceselor de globalizare asupra securității la nivel global

02

Complexitatea și dinamismul mediului de securitate după 11 septembrie 2001

Examinarea transformărilor fundamentale ale mediului de securitate după atacurile teroriste din SUA

04

Surse de insecuritate în era globalizării cu implicații asupra securității internaționale

Identificarea și evaluarea principalelor amenințări și provocări emergente în contextul globalizării

Obiectivele studiului

Cunoașterea teoriilor, proceselor și tendințelor

Înțelegerea aprofundată a teoriilor, proceselor și tendințelor caracteristice securității internaționale în era globalizării

Utilizarea elementelor de referință

Aplicarea practică a conceptelor fundamentale privind securitatea și globalizarea în analiza geopolitică contemporană

Analiza proceselor internaționale

Dezvoltarea capacității de a analiza diverse procese internaționale prin prisma teoriilor globalizării

Identificarea condiționărilor și limitelor

Evaluarea critică a constrângerilor impuse asupra mediului de securitate globală de către fenomenul globalizării, după evenimentele din 11 septembrie 2001

Termeni-cheie:

mediul internațional, securitate, principii, proces, tendințe, elemente, provocări globale, parteneriate.

Globalizarea și impactul său asupra mediului de securitate

Globalizarea reprezintă **fenomenul cu cea mai puternică dezvoltare la nivel mondial** și cu cel mai mare efect asupra mediului contemporan de securitate. Acest proces a cunoscut o amploare deosebită după Războiul Rece, când s-a produs ruperea barierelor ideologice, culturale, politice, economice și tehnologice dintre Vest și Est, dar și expansiunea principiilor de liberalizare a pieței de capital.

Mediul actual de securitate înglobează ansamblul condițiilor, proceselor și al fenomenelor politice, diplomatice, economice, sociale, culturale, militare, ecologice și informaționale, interne și internaționale.

Datorită structurii sale extrem de complexe și dependenței evolutive de multitudinea de factori obiectivi și subiectivi, determinarea trăsăturilor mediului actual de securitate impune o nouă abordare care să ia în considerare multiplele modificări ce au loc în toate domeniile vieții sociale.

Conceptul de securitate în relațiile internaționale

Conceptul de „securitate”, larg acceptat în comunitatea academică, a început să fie utilizat frecvent în Statele Unite la sfârșitul anilor 1940 – începutul anilor 1950. În acea perioadă, termenul făcea referire la sfera civil-militară privind strategia de cercetare, tehnologia și controlul armelor în timpul Războiului Rece, când problema confruntărilor militare, în special în noua dimensiune nucleară, a apărut ca domeniu dominant al relațiilor internaționale.

Domeniul securității internaționale și naționale reprezintă una dintre ariile-cheie ale oricărui stat. Acest lucru necesită o abordare conștientă a problemelor de securitate nu numai de către profesioniști, ci și de către publicul larg, cetățenii fiind direct afectați de deciziile luate în acest domeniu.

Din acest motiv, problemele de securitate națională și internațională fac parte din programele instituțiilor de învățământ superior și publicații adresate nu doar specialiștilor, ci și publicului larg, contribuind astfel la dezvoltarea unei culturi de securitate în societate.

Repere istorice în evoluția mediului global de securitate

Mediul global de securitate actual are ca repere istorice două evenimente majore:

Sfârșitul Războiului Rece

A marcat începutul unor transformări profunde la nivel global, inclusiv reorganizarea arhitecturii de securitate internațională și reconfigurarea relațiilor de putere

Atacurile teroriste din 11 septembrie 2001

Au constituit un punct de cotitură în abordarea securității internaționale, determinând modificări conceptuale și practice fundamentale în gestionarea amenințărilor asimetrice

Ambele evenimente au marcat începutul unor puternice transformări la nivel global și au generat schimbări majore în sistemul relațiilor internaționale, reconfigurând fundamental paradigmele securității.

Domeniul securității necesită o abordare multidisciplinară, cuprinzând dimensiuni politice, militare, economice, sociale, culturale și ecologice interconectate.

Modele de securitate internațională

Pentru o caracterizare mai detaliată a opiniilor specialiștilor în domeniul securității internaționale, se iau în considerare două tipuri principale de modele:

1. După organizarea centrelor de putere

- Modelul unipolar (hegemonic)
- Modelul multipolar (policentric)
- Modelul global

Aceste modele reflectă distribuția puterii și influenței în sistemul internațional și relațiile dintre diferitele centre de putere.

2. După natura relațiilor dintre actori

- Modelul securității colective
- Modelul securității comune (globale)
- Modelul securității prin cooperare

Aceste modele evidențiază mecanismele de interacțiune și cooperare între state în realizarea obiectivelor de securitate comune.

Modelul unipolar al securității internaționale

După prăbușirea Uniunii Sovietice, **Statele Unite ale Americii au rămas singura superputere**, asumându-și rolul de lider mondial pentru a preveni vidul de putere în relațiile internaționale și pentru a promova democrația la nivel global.

Modelul unipolar presupune consolidarea alianțelor militare și politice conduse de SUA. În această viziune, NATO reprezintă autoritatea care asigură stabilitatea în subsistemul transatlantic al relațiilor internaționale, armonizând relațiile dintre SUA și statele europene și prevenind conflictele pe continentul european.

Alte organizații regionale - UE, OSCE și altele - joacă, de asemenea, un rol important în arhitectura de securitate europeană a secolului XXI, complementând rolul NATO și contribuind la abordarea multidimensională a securității.

Limitele modelului unipolar și emergența multipolarității

După răsturnarea regimului lui Saddam Hussein, unii experți au susținut că victoria SUA în Irak a stabilit definitiv modelul unipolar al lumii, Washingtonul urmând să conducă lumea și să gestioneze noile provocări cu care se confruntă comunitatea mondială.

Resurse insuficiente pentru hegemonie

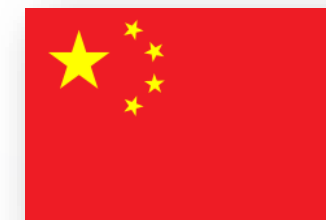
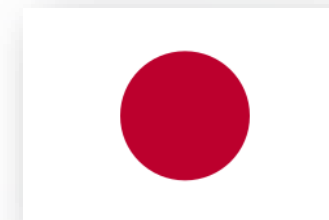
Deocamdată, putem afirma că nici una din marile puteri nu dispune de resursele necesare pentru a exercita funcțiile de lider mondial. Acest rol presupune costuri financiare substanțiale pe care nicio putere nu le poate susține singură.

Opoziția altor centre de putere

Alte centre de putere – Uniunea Europeană, Japonia, China – și-au exprimat opoziția față de hegemonia unuia dintre principalii actori, fie în formă deschisă, fie disimulată, contribuind la transformarea sistemului internațional.

Provocări globale care necesită cooperare

Răspunsul adecvat la provocările din domeniul „securității” (crize financiare și economice, dezastre ecologice, terorism, trafic de droguri, migrație ilegală, război informațional) necesită reconfigurarea abordărilor și depășirea capacităților aparatului militar tradițional.

Modelul multipolar al securității internaționale

Unii specialiști sugerează că **cel mai bun model de alianță internațională** este cel al „mai multor mari puteri” (după modelul Sfintei Alianțe), care își asumă responsabilitatea pentru menținerea stabilității globale și pentru prevenirea și soluționarea conflictelor regionale.

Acest concept presupune o mai bună coordonare și, în consecință, o eficiență sporită, deoarece o astfel de alianță își armonizează pozițiile și poate lua decizii mult mai ușor, cum ar fi în cadrul ONU.

i Sfânta Alianță a fost o coaliție a Imperiului Rus, Prusiei și Imperiului Austriac formată în 1815, reprezentând un exemplu istoric de aranjament multipolar pentru gestionarea securității.

Criticii acestui model indică faptul că acesta discriminează statele mici și mijlocii. Sistemul de securitate este creat pe baza statelor puternice din punct de vedere economic și militar, nu pe bază legitimă, și nu se bucură de sprijinul majorității membrilor comunității internaționale.

În plus, eficacitatea acestui model poate fi subminată de rivalitatea dintre marile puteri sau de ieșirea din comunitatea internațională a unuia sau mai multor membri, generând instabilitate și incertitudine în sistemul internațional.

Această fragilitate a fost demonstrată istoric prin dezintegrarea alianțelor multipolare anterioare și emergența conflictelor între foștii aliați.

Complexitatea relațiilor în modelul multipolar actual

Dominația Statelor Unite este în mare măsură recunoscută de actori precum Uniunea Europeană, Japonia, China și India. Federația Rusă recunoaște puterea SUA, însă aspiră să redevină una dintre marile puteri globale.

Pentagonul a anunțat că „**pentru prima dată în 14 ani, Rusia are mai multe focoașe nucleare mobilizate decât SUA**”. În ciuda programului de dezarmare nucleară, început în 1991, cele două puteri au reînceput să-și consolideze forța nucleară. Acum, Rusia deține 1.643 de focoașe, spre deosebire de 1.629 ale Americii.

/De asemenea, în anul 2022, pe 23 februarie, Rusia deținea un total de 4.477 de ogive nucleare, din care 1.588 erau desfășurate pe rachete balistice, mai multe decât cele ale SUA./

Din martie 2014, după anexarea Peninsulei Crimeea, Federația Rusă a făcut eforturi impresionante pentru a-și consolida forța nucleară, după cum indică raportul anual întocmit de Pentagon.

Susținătorii modelului multipolar afirmă că SUA a recunoscut că nu mai deține poziția exclusivă de lider mondial și că au deschis un dialog de parteneriate cu alte centre de putere. În schimb, oponenții susțin că un astfel de model nu va aduce stabilitate în relațiile internaționale, văzând relațiile internaționale ca un câmp de competiție eternă între „centrele de putere”.

Transformarea echilibrului de putere în sistemul internațional

Influența crescândă a centrelor de putere emergente este facilitată de schimbările în relațiile internaționale, nu doar din perspectivă militară, ci și prin dimensiunile economice, științifice, tehnice, informaționale și culturale ale acestui fenomen.

2

Japonia în economia mondială

Japonia reprezintă a doua putere economică a lumii care împreună cu Statele Unite, Germania, Franța, Marea Britanie, Italia și Canada alcătuiesc „Grupul celor 7”

27

State membre UE

Uniunea Europeană trebuie să-și consolideze domeniul militar prin formarea unei armate proprii și prezența în zonele de conflict pentru a-și asuma un rol geopolitic pe măsura potențialului său economic

3

Paliere de dezvoltare a Chinei

Viziunile specialiștilor asupra evoluției Chinei pot fi grupate în trei posibile paliere: primacist („concurență strategică”), excepționalist („creștere pașnică”) și pragmatic („coexistență competitivă”)

Potențialul economic și tehnico-științific al Japoniei și al Asociației Națiunilor din Sud-Estul Asiei (ASEAN) sunt comparabile cu cel al Statelor Unite, reprezentând poli de putere semnificativi în configurația multipolară emergentă. Această realitate economică va avea inevitabil consecințe asupra arhitecturii de securitate globală.

Modelul global al securității internaționale

Susținătorii acestui concept se bazează pe teza că **securitatea internațională poate fi realizată cu adevărat numai la nivel global** și numai cu condiția ca toți membrii comunității internaționale să participe la crearea sa.

Crearea acestui model este posibilă numai dacă toate națiunile și popoarele vor împărtăși la nivel global un minim de valori umane și civile și un sistem de control unic. Acest model va fi rezultatul unei evoluții treptate a sistemului existent unde toate sistemele și organizații de securitate internațională recunosc rolul de lider al ONU.

Modelul presupune un nivel fără precedent de cooperare internațională și depășirea intereselor naționale în favoarea interesului comun al umanității, reprezentând un ideal ambițios, dar dificil de implementat în contextul geopolitic actual.

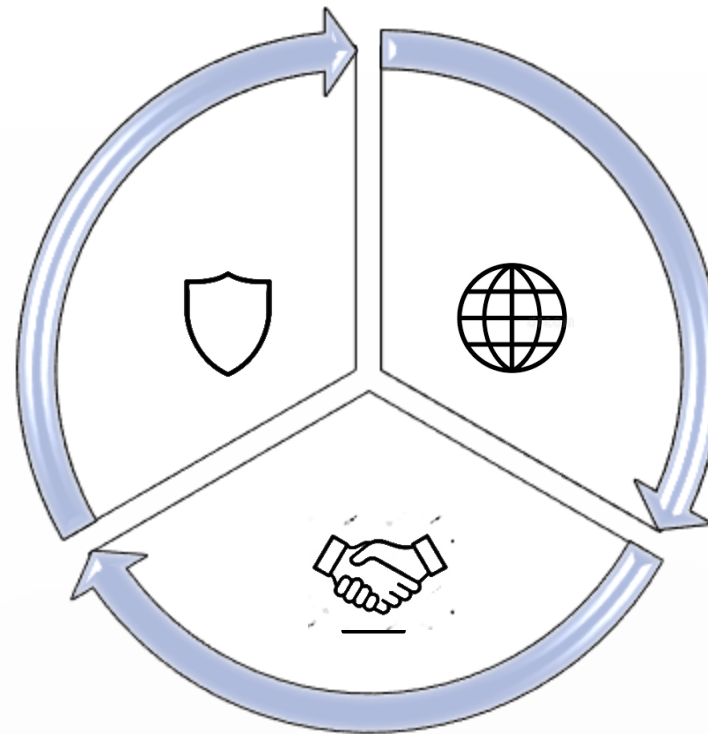
„Provocările globale necesită soluții globale. Nicio națiune, oricât de puternică, nu poate rezolva singură problemele lumii de astăzi. O arhitectură de securitate globală, bazată pe valori comune și norme universale, reprezintă cea mai bună șansă a umanității pentru un viitor pașnic și prosper.”

Modele de securitate internațională bazate pe natura relațiilor

Al doilea tip de modele de securitate internațională este determinat de natura relației dintre părțile la acest sistem de securitate.

Securitatea colectivă

Bazată pe alianțe militare și politice
cu obiective comune de apărare
împotriva unor amenințări
identificate

Securitatea comună (globală)

Fundamentată pe recunoașterea
caracterului multidimensional al
securității și necesitatea implicării
tuturor actorilor internaționali

Securitatea prin cooperare

Combină elementele celor două
modele anterioare, recunoscând
pluralitatea amenințărilor și
necesitatea colaborării între actori
diferiți

Modelul securității colective

Conceptul a apărut în vocabularul politic global și s-a înrădăcinat în practica diplomatică în anii 1920–1930, când s-au făcut încercări de a stabili un mecanism pentru a preveni un alt război mondial.

Elemente principale:

- Prezența unui grup de state unite printr-un scop comun (protecție și securitate)
- Sistem de măsuri politico-militare împotriva unui potențial inamic sau agresor
- Poate fi o organizație ce cuprinde state cu structură similară socială și politică, istorie și valori comune (NATO, UE, țările CSI)
- Se concentrează pe probleme strategice și militare, mai puțin pe alte dimensiuni ale securității (economice, sociale, de mediu)

Evoluții recente:

Din anii '90 s-a observat o creștere a interesului pentru acest model ca urmare a:

- Dinamicii statelor CSI
- Extinderii NATO
- Exacerbării fundamentalismului islamic
- Proliferării conflictelor locale și regionale

Tratatul de la Tașkent din 1992 a fost numit *Tratatul privind Securitatea Colectivă*, reflectând importanța acestui concept în spațiul post-sovietic.

Din perspectiva politicii naționale de securitate, Republica Moldova participă în cadrul instituțiilor internaționale de securitate colectivă, precum Organizația Națiunilor Unite.

Modelul securității comune (globale)

Conceptul a apărut pentru prima dată în raportul Comisiei Palme în 1982. Acest model este menit să sublinieze **caracterul multidimensional al securității internaționale**, precum și necesitatea de a lua în considerare nu numai interesele legitime ale unui grup restrâns de state, ci a tuturor membrilor comunității mondiale.

Cadrul instituțional de securitate la nivel mondial trebuie să fie preluat, în acest caz, de către o organizație globală, cum ar fi ONU, și nu de alianțe politico-militare ca în cazul securității colective.

Acest model transcende viziunea tradițională asupra securității ca fiind exclusiv militară, încorporând dimensiuni economice, sociale, de mediu și umane, și reflectând interconexiunea crescândă între state și popoare în era globalizării.

Dezavantaje identificate:

Definiție vagă

Conceptul de securitate a devenit sinonim cu binele public, pierzând din precizie și aplicabilitate practică

Lipsa priorităților

Considerarea tuturor dimensiunilor ca fiind egal importante diluează capacitatea de acțiune efectivă

Cooperare anevoioasă

Dificultăți la nivel instituțional și în implementarea practică a sistemelor regionale sau globale

Modelul securității prin cooperare

Modelul a devenit popular la mijlocul anilor 1990, combinând cele mai bune elemente ale modelelor anterioare. Pe de o parte, recunoaște caracterul multidimensional al securității internaționale, iar pe de altă parte stabilește o ierarhie clară a priorităților ce vizează activitățile internaționale.

Abordare echilibrată a conflictelor

Preferă mijloacele pașnice de soluționare a litigiilor, dar nu exclude folosirea forței militare, nu doar în ultimă instanță, ci și ca instrument al diplomației preventive și a păcii

Promovarea cooperării universale

Încurajează cooperarea și contactele dintre state aparținând diferitelor tipuri și sisteme sociale, depășind barierele ideologice și culturale

Integrarea sistemelor existente

Se bazează pe sistemul existent de alianțe militaro-politice, recunoscând statul-națiune ca subiect principal, acordând în același timp atenție organizațiilor multinaționale

Modelul de securitate prin cooperare rămâne încă în dezvoltare, necesitând clarificări privind: (1) instituția care ar trebui să devină nucleul noului sistem de securitate internațional, (2) natura forței și limitele utilizării sale în relațiile internaționale contemporane, și (3) perspectivele suveranității naționale în contextul alianțelor politico-militare existente.

Impactul globalizării asupra structurilor de securitate

Globalizarea a transformat radical structurile de securitate internațională prin accelerarea interconexiunilor și interdependențelor dintre state, economii și societăți. Acest proces a generat atât oportunități, cât și provocări semnificative pentru arhitectura globală de securitate.

Interconectivitate crescută

Frontierele naționale devin mai permeabile la fluxurile de informații, capitaluri, tehnologii și persoane, generând atât vulnerabilități, cât și oportunități de cooperare

Noi tipuri de amenințări

Emergența amenințărilor asimetrice și transnaționale care transcend granițele tradiționale: terorism, crimă organizată, atacuri cibernetice, pandemii

Transformarea instituțiilor

Necesitatea adaptării organizațiilor internaționale de securitate pentru a răspunde eficient noilor provocări într-un mediu globalizat

Aceste transformări impun o reevaluare profundă a paradigmelor tradiționale de securitate și dezvoltarea unor abordări comprehensive, multidimensionale și colaborative pentru gestionarea amenințărilor emergente.

Provocări de securitate în era globalizării

Provocări tradiționale:

- Conflicte interstatale și dispute teritoriale
- Cursa înarmărilor și proliferarea armelor de distrugere în masă
- Instabilitate regională și state eșuate

Provocări emergente:

- Terorism internațional și extremism violent
- Amenințări cibernetice și război informațional
- Crimă organizată transnațională și trafic ilicit
- Schimbări climatice și dezastre naturale
- Pandemii și amenințări biologice
- Migrație necontrolată și crize umanitare

Caracteristicile provocărilor emergente:

- Caracter transnațional, depășind granițele naționale
- Interconexiune și efecte cascadă (un tip de criză poate declanșa altele)
- Impredictibilitate și complexitate ridicată
- Necesită răspunsuri multidimensionale și coordonate la nivel internațional
- Implică actori statali și non-statali deopotrivă

Aceste provocări evidențiază limitele abordărilor tradiționale de securitate și necesitatea unor strategii integrate și collaborative.

Cooperarea internațională în domeniul securității

Evenimentele din 11 septembrie 2001 au determinat crearea unei largi coaliții internaționale împotriva terorismului în cadrul căreia marile puteri au fost dispuse să coopereze.

În contextul actual al războiului din Ucraina și a tensiunilor crescânde dintre Federația Rusă, pe de o parte, și Statele Unite și Uniunea Europeană, pe de altă parte, cooperarea pe probleme globale devine din ce în ce mai dificilă, dar și mai importantă.

În ciuda divergențelor profunde și a neîncrederii reciproce, există încă domenii în care Federația Rusă, SUA și UE au interese comune și pot colabora pentru a asigura un viitor mai sigur și mai stabil.

Domenii de cooperare potențială:

Neproliferarea armelor

Prevenirea proliferării armelor nucleare, chimice și biologice rămâne o prioritate globală pentru toate marile puteri

Lupta antiteroristă

Terorismul reprezintă o amenințare globală care nu ține cont de frontiere și necesită cooperare internațională

Combaterea criminalității

Crima organizată și traficul de droguri sunt fenomene globale care necesită o abordare coordonată la nivel internațional

Conflictele militare și securitatea globală

În prezent, din cauza reducerii tensiunilor internaționale și a declanșării unei confruntări la nivel mondial, problema conflictului militar rămâne de actualitate și constituie un permanent obiect de studiu. **În fiecare an, în lume, au loc aproximativ 30 de conflicte armate.** Din păcate, toate sunt caracterizate de consecințe negative majore:

- Trafic de arme și proliferarea armamentului convențional
- Creșterea activităților teroriste în zonele de conflict
- Fluxuri masive de refugiați și crize umanitare
- Destabilizarea regională și efecte de contagiune
- Distrugerea infrastructurii critice și regres economic

Prin urmare, conflictele militare trebuie să fie abordate preventiv, cu mult înainte ca acestea să apară. În acest scop, este necesar ca efortul comun al tuturor organismelor internaționale (ONU, UE, NATO, OSCE, OTSC, OCS etc.) să îl constituie prevenirea unor astfel de conflicte.

Costurile conflictelor armate depășesc cu mult aspectele militare, având efecte devastatoare asupra dezvoltării umane, mediului, economiei și stabilității regionale pe termen lung.

Prevenirea conflictelor necesită:

- Diplomatie preventivă și mediere timpurie
- Consolidarea instituțiilor democratice și statului de drept
- Promovarea dezvoltării economice sustenabile
- Controlul armamentelor și măsuri de consolidare a încrederii
- Intervenții umanitare coordonate când este necesar

Perspective de cooperare în securitatea internațională

Este important de menționat că, în contextul actual, cooperarea dintre Federația Rusă, SUA și UE este extrem de dificilă și necesită un efort susținut de dialog și diplomație. Cu toate acestea, menținerea deschisă a canalelor de comunicare și identificarea unor puncte de interes comun sunt esențiale pentru a evita o escaladare a tensiunilor și pentru a construi un viitor mai sigur.

În plus, este important ca această cooperare să se bazeze pe **respectul reciproc, pe dreptul internațional și pe principiile fundamentale ale democrației și statului de drept**. Numai în acest mod se poate asigura o cooperare durabilă și eficientă pe termen lung.

Aceste perspective necesită voință politică și leadership vizionar din partea tuturor actorilor majori ai scenei internaționale.

Recapitulare: Dimensiunile globalizării securității

01

Influența globalizării asupra securității internaționale

Globalizarea a transformat radical paradigmele securității, accelerând interconexiunile și interdependențele dintre state și creând atât oportunități, cât și vulnerabilități în sistemul internațional

03

Procesul de globalizare, implicații și determinări asupra securității internaționale

Accelerarea proceselor de globalizare a generat noi tipuri de amenințări transnaționale care transcend granițele tradiționale și necesită răspunsuri coordonate la nivel global

02

Complexitatea și dinamismul mediului de securitate după 11 septembrie 2001

Atacurile teroriste au generat o reconfigurare profundă a abordărilor privind securitatea internațională, evidențiind vulnerabilitățile sistemului și necesitatea unor strategii comprehensive

04

Surse de insecuritate în era globalizării cu implicații asupra securității internaționale

Emergența amenințărilor asimetrice, proliferarea armelor de distrugere în masă, conflictele regionale, terorismul internațional și crizele economice reprezintă principalele provocări de securitate în contextul globalizării

Concluzii

Transformarea paradigmelor securității

Globalizarea a generat o reconfigurare fundamentală a conceptelor și practicilor de securitate, depășind abordările tradiționale centrate pe stat și incluzând dimensiuni noi, precum securitatea umană, economică și de mediu.

Emergența amenințărilor transnaționale

Amenințările contemporane transcend frontierele naționale și necesită răspunsuri coordonate la nivel internațional, evidențiind importanța cooperării și a mecanismelor multilaterale de securitate.

Evoluția modelelor de securitate

Modelele de securitate evoluează de la abordări unilaterale sau exclusive către sisteme mai inclusive și cooperante, reflectând necesitatea adaptării la complexitatea crescândă a mediului de securitate global.

Importanța echilibrului și cooperării

În ciuda tensiunilor geopolitice actuale, menținerea dialogului și identificarea intereselor comune rămân esențiale pentru construirea unui sistem de securitate internațional stabil și echitabil.

Globalizarea securității în secolul XXI impune o abordare holistică și colaborativă, bazată pe principiile dreptului internațional, respectului reciproc și valorilor democratice. Adaptarea arhitecturii de securitate la noile realități reprezintă una dintre cele mai importante provocări pentru comunitatea internațională în deceniile următoare.

Vă mulțumesc pentru atenție!

Teme de cercetare pentru aprofundare

- Elaborarea unei comunicări privind noile provocări la adresa mediului contemporan de securitate
Analizați amenințările emergente și impactul lor asupra arhitecturii de securitate globală, cu focus pe interacțiunea dintre diferitele tipuri de provocări
- Relatați despre securitatea internațională: aspecte globale
Explorați dimensiunile globale ale securității internaționale, evidențiind interconexiunile dintre diferitele regiuni și domenii ale securității
- Evaluați mediul de securitate: provocări globale și amenințări principale
Realizați o evaluare comprehensivă a mediului actual de securitate, identificând principalele provocări și amenințări la adresa stabilității internaționale
- Analizați soluționarea pașnică a diferendelor internaționale
Studiați mecanismele și metodele de soluționare pașnică a conflictelor în contextul sistemului internațional contemporan
- Prezentarea unei informații privind dezvoltarea răspunderii internaționale a statelor
Examinați evoluția conceptului de răspundere internațională a statelor și impactul acestuia asupra comportamentului actorilor statali
- Proiectarea modelelor de asigurare a securității internaționale în condițiile globalizării
Elaborați modele teoretice și practice pentru asigurarea securității internaționale adaptate realităților globalizării
- Estimați rolul cooperării – element esențial pentru asigurarea securității internaționale
Evaluați importanța cooperării internaționale în prevenirea și gestionarea amenințărilor de securitate contemporane

Bibliografie (I)

1. Arădăvoaice Gh., Iliescu D., Niță L. D. *Terorism, antiterorism, contraterorism*, București: Antet, 1997. 384 p.
2. Cronin A. K. *Behind the Curve: Globalization and International Terrorism. Defeating Terrorism: Shaping the New Security Environment*, Guilford, CT: Mc-Graw-Hill, 2003. p. 29-50.
3. *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*, Ediția a II-a. București, 1998. Editura Univers Enciclopedic.
4. Arădăvoaice Gh., Naghi G., Niță D. *Sfârșitul terorismului?* București, 2002. Editura Antet, p. 23. Accesibil la: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:ggSeMOMKiMQJ:www.mfa.gov.md/img/docs/proiectul-conceptiei-securitatii-nationale-a-RM.doc+&cd=1&hl=ro&ct=clnk&gl=md> [Accesat 24.09.2022].
5. Manoliu R. *Globalizarea – o nouă provocare a securității naționale*. Accesibil la: <http://www.spodas.ro/revista/index.php/revista/article/viewFile/130/159> [Accesat 24.09.2022].
6. Mureșan L. *Uniunea Europeană. Politica europeană de securitate și apărare*, lucrare elaborată în cadrul proiectului Phare RO-2002/000-586.03.01.04.02, Formare inițială în afaceri europene pentru funcționarii publici din administrația publică centrală, implementat de Institutul European din România în colaborare cu EUROMED-Euro mediteranean Networks din Belgia în anul 2005. Lucrarea face parte din Micromonografii, Politici Europene.
7. Popa V. *Implicațiile globalizării asupra securității naționale*. București, 2005. Accesibil la: http://cssas.unap.ro/ro/pdf_studii/implicatiile_globalizarii_asupra_securitatii_nationale.pdf [Accesat 24.09.2022]
8. Rosenau, James N., *Turbulence in World Politics*, Cambridge, UK: Cambridge University Press, 1996.
9. Sarcinschi A. *Elemente noi în Studiul securității naționale și internaționale*. București, 2005, p. 33. Accesibil la: http://cssas.unap.ro/ro/pdf_studii/elemente_noi_in_studiul_securitatii_nationale.pdf
10. Stan F. *Securitatea internațională: aspect globale și regionale*. Accesibil la: <http://www.spodas.ro/revista/index.php/revista/article/viewFile/110/110> [Accesat 24.09.2022].